

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

***«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ
ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ
(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ»***

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ДЛЯ
КОРОТКОТЕРМІНОВИХ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ**

Біла Церква 2024

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

**«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ
ЗДОБУВАЧАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ)
ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ДЛЯ КОРОТКОТЕРМІНОВИХ
КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

Напрямок: педагогічні працівники закладів освіти галузі знань: 01 Освіта

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри педагогіки, психології та менеджменту
протокол № 14 від «26» грудня 2024 р.

завідувач кафедри

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Біла Церква 2024

УДК 377.043.2-056+37.013.83](073)

Схвалено на засіданні кафедр БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ:

- педагогіки, психології та менеджменту (протокол № 14 від 26 грудня 2024 року)

Затверджено та рекомендовано до друку Вченою радою Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (протокол № 10 від «30» грудня 2024 року)

Рецензенти:

Сулицький Вадим Володимирович – доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат психологічних наук, доцент;

Коссова-Сіліна Галина Олександрівна – кандидатка педагогічних наук, завідувачка кафедри технологій навчання, охорони праці та дизайну БІНПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПНУ;

Автор-розробник:

Пахомов Ілля Володимирович, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту БІНПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПНУ.

Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану: освітньо-професійна програма для короткотермінових курсів підвищення кваліфікації / Ілля Пахомов. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2024. 34 с.

Освітньо-професійна програма для короткотермінових курсів підвищення кваліфікації «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» спрямована на підвищення рівня компетентності педагогічних працівників у сфері впровадження інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти. Програма відображає сучасний стан педагогічної науки щодо забезпечення ефективної виховної роботи в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану, містить комплекс освітніх компонентів, зокрема змістових модулів, контрольних заходів тощо, спрямованих на досягнення визначених результатів навчання (компетентностей), що дає право фахівцям на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації відповідно до суспільних та освітніх викликів, роботодавців і ключових стейкхолдерів.

Освітньо-професійна програма призначена для підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти за дистанційною, очно-дистанційною, заочною формами навчання. Після успішного опанування програми набуваються або вдосконалюються професійні (фахові, предметні) компетентності.

© БІНПО 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ, ЇЇ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ	7
1.1 Загальні положення.....	7
1.2. Актуальність.....	8
1.3. Цільова аудиторія.....	11
1.4. Рівень освітніх послуг, які надає програма.....	12
II. ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОГРАМИ	13
2.1. Розробники програми.....	13
2.2. Допоміжні (сервісні) структурні підрозділи, що забезпечують реалізацію програми.....	13
2.3. Мова викладання.....	13
2.4. Доступ до програми та визнання результатів навчання.....	13
2.5. Оприлюднення.....	13
III. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ ПК	14
3.1. Проектування, мета і цілі Програми.....	14
3.2. Провідна ідея.....	14
3.3. Цільова аудиторія.....	14
3.4. Обсяг програми.....	14
3.5. Форма і графік реалізації Програми.....	14
3.6. Строки дії Програми.....	15
3.7. Місце реалізації Програми.....	15
3.8. Кількість слухачів у групах.....	15
3.9. Вимоги до викладачів.....	15
3.10. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати опанування програми.....	15
3.11. Вартість/безоплатність освітньої послуги.....	15
3.12. Навчання і викладання за програмою ПК.....	15
3.13. Зміст програми ПК та розподіл годин за видами діяльності.....	16
3.14. Контрольні заходи.....	16
3.15. Документ, що видається за результатами ПК.....	17
IV. ПРОГРАМА КУРСУ	18
4.1. Тематичний план.....	18
4.2. Програма навчання та підвищення кваліфікації «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної	

(професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану».....	19
V. ПРОФІЛІ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕДАГОГА, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ/НАБУВАЮТЬСЯ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	23
5.1. Інтегральна компетентність.....	23
5.2. Загальні компетентності.....	23
5.3. Професійні (фахові) компетентності.....	24
VI. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ	25
6.1. Знання і розуміння.....	25
6.2. Розвинені вміння.....	25
6.3. Диспозиції (цінності, ставлення).....	26
VII. АКАДЕМІЧНІ, ПРОФЕСІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПАНУВАННЯ ПРОГРАМИ.....	27
VIII. ФОРМИ, ТЕХНОЛОГІЇ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	29
IX. ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА.....	30
X. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС).....	32

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму підвищення кваліфікації «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» розроблено **Пахомовим Іллею Володимировичем**, старшим викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту БНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ.

Програма курсу містить теоретичний матеріал, практичні завдання та вправи, які надають змогу слухачам курсів успішно оволодіти знаннями та практичними навичками з питань застосування інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану. Загальною метою курсу є формування готовності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О до неперервного професійного розвитку в умовах воєнного стану, формування, оновлення, поглиблення та систематизація знань, розвиток та удосконалення умінь із планування, організації та застосування інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану на засадах компетентнісного, інтегрованого, інклюзивного, технологічного та андрагогічного підходів.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» спрямована на поглиблення знань педагогічних працівників ЗП(ПТ)О через дистанційну, очну, очно-дистанційну, заочну форми навчання.

Програма розроблена для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, галузь знань 01 «Освіта».

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ, ЇЇ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ

1.1. Загальні положення

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» спрямована на підвищення рівня компетентності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О щодо змісту, технологій та особливостей планування, організації та застосування інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану.

Зasadничими для методологічної орієнтації процесу підвищення професійної компетентності фахівців ЗП(ПТ)О є Закони України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України №800 від 21.08.2019 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та інші. Відповідно до діючого законодавства, певна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічних працівників має бути спрямована на вдосконалення знань, умінь і практичних навичок щодо планування, організації та застосування інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану. Зокрема, мова йде про особливості та основні напрями підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, серед яких: формування у них знань щодо інноваційних форм, напрямів, засобів та технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану; та вмій щодо їх планування, організації та застосування.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О є короткотерміною, після успішного її опанування набуваються або вдосконалюються необхідні для якісного виконання професійних завдань і функцій компетентності, а саме:

- знання інноваційних технологій виховної роботи та їх особливостей для різних категорій здобувачів П(ПТ)О;
- психологічна, андрагогічна, конфліктологічна, ціннісно-світоглядна, комунікативно-ситуативна компетентності;
- уміння застосовувати інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О з урахуванням індивідуального підходу в та період воєнного стану.

Освітньо-професійна програма «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного

стану» для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О спрямована на засвоєння ними теоретико-методологічних та організаційно-методичних засад виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану.

1.2. Актуальність та конкурентоспроможність Програми підвищення кваліфікації

В основу вітчизняної системи виховання покладено ідею розвитку української державності як консолідуючий чинник розвитку суспільства й нації в цілому. Форми й методи виховання базуються на українських народних традиціях, кращих надбаннях національної та світової педагогіки й психології. Виховання у молодого покоління почуття патріотизму, відданості справі зміцнення державності, активної громадянської позиції нині визнані проблемами загальнодержавного масштабу.

У Національній доктрині розвитку освіти України, Національній програмі патріотичного виховання громадян та розвитку духовності, Законі України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», як стратегічні, визначаються завдання виховання в особистості любові до Батьківщини, усвідомлення нею свого громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей, утвердження якостей громадянина – патріота України як світоглядного чинника.

Особливої значущості проблема виховного впливу на молодих громадян України набуває в умовах воєнного стану. Свідомий громадянин України покликаний захистити національні інтереси своєї держави, відновити її територіальну цілісність, дати новий імпульс духовному оздоровленню народу, формуванню в Україні громадянського суспільства, яке передбачає трансформацію громадянської свідомості, моральної, правової культури особистості, розквіт національної самосвідомості і ґрунтується на визнанні пріоритету прав людини. Він сприяє розвитку суспільства, яке функціонує на засадах гуманізму, свободи, законності, соціальної справедливості, гарантує умови для зростання добробуту народу. Любов до Батьківщини стимулює становлення суспільства, яке є єдиним дієвим механізмом розбудови народної демократії та правової держави.

Тому у виховній діяльності надзвичайно важливим є формування у учнівської молоді відчуття приналежності до України, особистої відповідальності за долю держави та українського народу, виховання поваги до державних символів, шанобливого ставлення до традицій і культури представників усіх національностей, що населяють нашу країну.

Попри значні зусилля щодо підготовки фахівців ЗП(ПТ)О до реалізації завдань виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану,

актуальною проблемою залишається розв'язання суперечності між потребами сучасного суспільства у висококваліфікованих педагогічних кадрах, здатних до впровадження інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану й фактичним рівнем їхньої готовності до виконання цих функцій.

Основне завдання освітньо-професійної програми «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» – забезпечення слухачів необхідними знаннями, навичками та вміннями щодо впровадження в освітній процес ЗП(ПТ)О інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану.

Основне завдання андрагогіки в рамках цієї освітньо-професійної програми полягає в створенні умов для ефективного самовизначення та саморозвитку слухачів. Це включає сприяння їхньому активному залученню до навчання, розвиток навичок самостійності, критичного мислення та вміння самостійно оцінювати свої досягнення.

Освітньо-професійна програма визначає науково обґрунтований зміст і структуру навчання слухачів курсів підвищення кваліфікації, основні вимоги до розвитку їхніх компетентностей.

Зміст програми орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегруючи основні методологічні підходи і принципи освіти дорослих.

Програма ПК ґрунтується на засадах **компетентнісного, андрагогічного, акмеологічного, аксіологічного, синергетичного, системного, коучингового підходів.**

Програма розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема:

- *сприяння сталому розвитку* суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти впродовж життя;
- *людиноцентрованого навчання*, за якого освітній процес побудований з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей, професійних потреб особистості;
- *безперервності* – це принцип, що передбачає організацію систематизованого й цілеспрямованого розвитку ключових компетентностей для підвищення особистого потенціалу, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства шляхом формального, неформального та інформального навчання;
- *системності* – сукупність взаємозв'язаних елементів, зокрема цілей, умов, чинників, організаційного, змістового, акме**технологічного**,

діагностичного й нормативно-правового забезпечення, що уможлиблює послідовний, цілісний, логічно впорядкований і структурований, безперервний професійний розвиток;

- *гуманізації* – реалізація принципу уможлиблює побудову людиноцентрованої освіти, за якої створюється диференційований освітній простір, тобто сприятливі, комфортні умови для професійного розвитку, вияву творчої індивідуальності та реалізації потенційних ресурсів, що забезпечують високий рівень професійної самоактуалізації, кваліфіковане, якісне, продуктивне виконання професійних завдань, інноваційних ролей і функцій, причому освітній процес ґрунтується на повазі, взаємній довірі, толерантності;

- *варіативності*, що передбачає комбінаційну гнучкість, можливість вибору параметрів, змісту, методів, джерел, термінів, темпу навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, що робить систему навчання ефективною, економічною і цікавою;

- *модульності* – принцип до організації освітнього процесу шляхом опанування освітніх програм (освітньо-професійних, освітньо-наукових, освітньо-творчих) на основі поєднання модульних технологій навчання і залікових кредитів, причому здобувач вищої освіти/слухач послідовно й виважено засвоює освітній матеріал цілісними, ієрархічно впорядкованими й структурованими частинами, результати яких є підставою для визначення результативності і якості освіти;

- *випереджувального професійного розвитку*, що уможлиблює підвищення освітньої і професійної кваліфікації та подальший професійний розвиток здобувачів вищої освіти/слухачів КПК відповідно до інноваційних суспільних і освітніх викликів, європейських і державних стандартів;

- *мережевої діяльності*, тобто взаємодії і співробітництва на засадах науково-методичного менеджменту;

- *раціонального поєднання самостійності і творчої активності*, за якого слухачі курсів підвищення кваліфікації моделюють й організують саморозвиток і самонавчання, обирають форми самостійної (підготовка до семінарських занять, лекцій і под.) та індивідуальної роботи;

- *індивідуалізації і диференціації* – принцип уможлиблює планування і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням професійного досвіду, можливостей, здібностей, індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності замовників освітніх послуг;

- *науково-методичного супроводу* – принцип полягає у безперервній підтримці творчих ініціатив, інновацій, ефективного наукового, інформаційного, предметно-методичного, професійно-кваліфікаційного забезпеченні процесу самовдосконалення й самореалізації, професійній

мотивації до виконання професійних ролей і функцій;

- *моніторингу якості*, що забезпечує можливість перманентного вимірювання й оцінювання професійної акмединаміки на всіх етапах навчання впродовж життя.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації має міждисциплінарний характер, інтегрує знання відповідних наукових галузей:

Андрагогіка – теорія навчання дорослих, яка спрямована на розвиток та збагаченні цілісної особистості, прояв її самобутності, актуалізації її здібностей; інтеграцію знань про специфіку навчання дорослої людини з урахуванням її віку, освітніх та життєвих потреб, реальних можливостей, індивідуальних особливостей і досвіду, психіки і фізіології.

Неперервна освіта - формування й задоволення пізнавальних запитів та духовних потреб особистості, розвитку задатків та здібностей у мережі державно-суспільних навчальних закладів і шляхом самоосвіти.

Гігієна – знання законів і закономірностей взаємодії здорової людини, здорових колективів, популяцій, населення з природним і зміненим навколишнім середовищем і застосування способів і засобів, що забезпечують збереження і зміцнення здоров'я людини.

Медицина – знання про частоту та особливості вад, захворювань та інших проблем зі здоров'ям, що можуть спричинити особливі освітні потреби, психічні розлади та психологічні проблеми.

Психологія (вікова, педагогічна, психологічна профілактика) – психологічні аспекти розвитку особистості здобувача освіти, сенситивні періоди розвитку, психолого-педагогічні технології її супроводу, надання їй психологічної підтримки.

Педагогіка – знання про особливості освітнього процесу, здатність використовувати педагогічні методи, прийоми, технології для роботи з різними категоріями здобувачів П(ПТ)О.

Фізіологія – знання про фізіологічні особливості росту та розвитку осіб юнацького віку, які є здобувачами П(ПТ)О.

Юриспруденція – знання про законодавство у сфері реалізації права осіб на здобуття якісної П(ПТ)О.

Зміст програми на підставі поєднання модульних технологій і залікових кредитів забезпечує реалізацію комплексної мети підвищення кваліфікації.

1.3. Цільова аудиторія

Цільовою аудиторією освітньо-професійної програми «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» є педагогічні працівники ЗП(ПТ)О, які

опікуються питаннями виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О у цих закладах. Курс стане у нагоді педагогічним працівникам ЗП(ПТ)О, які здійснюють освітній процес у цих закладах, а також керівникам ЗП(ПТ)О для розвитку безпечного освітнього середовища, слухачам курсів підвищення кваліфікації для розвитку власної педагогічної компетентності, іншим зацікавленим особам.

1.4. Рівень освітніх послуг, які надає програма

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» забезпечує високий рівень освітніх послуг, оскільки вона розроблена на основі сучасних підходів до освітнього процесу та враховує потреби та особливості цільової аудиторії.

Освітня послуга – це комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання (Стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Програма передбачає розвиток практичних навичок та вмінь, необхідних для ефективної виховної роботи з учасниками освітнього процесу в ЗП(ПТ)О. Програма передбачає ознайомлення слухачів із теоретичними та практичними аспектами інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану. Передбачено навчання за програмою підвищення кваліфікації (у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо).

Підвищення кваліфікації може бути реалізовано за місцем провадження Інститутом освітньої діяльності; за місцем роботи педагогічних працівників ЗП(ПТ)О; за іншим місцем (місцями); дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою; комбіновано.

Матеріальні освітні послуги на паперовому, електронному та інших носіях у вигляді науково-методичної продукції, зокрема програм, проєктів, методичних рекомендацій, електронних посібників, індивідуального професійно-педагогічного досвіду тощо.

II. ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОГРАМИ

2.1. Розробники програми

Розробник програми:

Пахомов Ілля Володимирович, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту.

2.2. Допоміжні (сервісні) структурні підрозділи, що забезпечують реалізацію програми

Реалізацію програми забезпечують такі структурні підрозділи Інституту:

- відділ інформаційно-технічного забезпечення навчального процесу;
- відділ сучасних технологій виробництва.

2.3. Мова викладання

Навчання здійснюється державною мовою. Засади мовної політики в освітньому процесі визначаються Законом України «Про освіту». Закон встановлює, що державна мова України – українська, та визначає, що українська мова є обов'язковою для використання у державних органах, установах, організаціях, закладах освіти, наукових установах та медіа.

2.4. Доступ до програми та визнання результатів навчання

Інститут забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну програму підвищення кваліфікації для педагогічних працівників шляхом її оприлюднення на своєму веб-сайті (<https://binpo.com.ua/>).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання.

2.5. Оприлюднення

Протягом 15 календарних днів після видачі документів про підвищення кваліфікації Інститут оприлюднює їх перелік на своєму веб-сайті.

Перелік містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали педагога, який пройшов підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрямок, найменування) та їх обсяг (тривалість) у годинах або кредитах ЄКТС;
- дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

III. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

3.1. Проєктування, мета і цілі Програми	
<p>Мета Програми ПК полягає у формуванні готовності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О до неперервного професійного розвитку в умовах воєнного стану, формування, оновлення, поглиблення та систематизація знань, розвиток та удосконалення умінь педагогічних працівників із планування, організації та впровадження інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану на засадах компетентнісного, інтегрованого, інклюзивного, технологічного та андрагогічного підходів.</p> <p>Досягнення зазначеної мети передбачає розв'язання наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – отримання педагогами ЗП(ПТ)О додаткових та удосконалення наявних знань і вмінь з інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О; – удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, соціокультурних, андрагогічних, психологічних, педагогічних та інших питань забезпечення ефективної виховної діяльності у ЗП(ПТ)О; – активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку педагогічних працівників ЗП(ПТ)О.	
3.2. Провідна ідея	Провідна ідея підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О полягає в оновленні, удосконаленні, розвитку їхніх ключових, інтегрованих, загальнопрофесійних, професійних (фахових, предметних, посадових) компетентностей на основі базової освіти, компетентнісного (професійного, особистісного, соціального) досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості педагогів
3.3. Цільова аудиторія	Педагогічні працівники ЗП(ПТ)О.
3.4. Обсяг програми	Обсяг Програми складає 30 годин / 1 кредит ЄКТС . Обсяг аудиторних годин, у тому числі годин дистанційного навчання в синхронному режимі та практичних занять з працівниками, що реалізують програму становить 4/5 обсягу (тривалості) програми.
3.5. Форма і графік реалізації програми	Визначається замовником освітніх послуг за погодженням керівництва інституту.

3.6. Строки дії програми	5 років (2024-2029 рр.)
3.7. Місце реалізації програми	За місцем знаходження суб'єкта підвищення кваліфікації, за місцем знаходження замовника, комбіновано.
3.8. Кількість слухачів у групі	25-35 осіб
3.9. Вимоги до викладачів	Програму реалізують науково-педагогічні працівники Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, які мають стаж науково-педагогічної роботи 5 років за відповідним профілем. Основну категорію викладачів під час реалізації Програми складають особи, що мають науковий ступінь, вчене звання, за необхідності до проведення практичних занять залучаються викладачі, які мають необхідний практичний досвід.
3.10. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати опанування програми	Педагогічні працівники ЗП(ПТ)О зі ступенем магістра або вищою освітою першого (бакалаврського) рівня.
3.11. Вартість / безоплатність освітньої послуги	Надання освітніх послуг здійснюється за державні кошти або на платній основі за кошти фізичних та юридичних осіб. Розрахунок вартості освітньої послуги регламентується Положенням про порядок надання платних послуг, які можуть надаватися у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти (затверджено «27» листопада 2019 року, протокол № 5)
3.12. Навчання і викладання за програмою ПК	<ol style="list-style-type: none"> 1. Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей і програмних результатів навчання, відповідають вимогам людиноцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. 3. Інститут забезпечує поєднання навчання і

досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до цілей програми ПК.

4. Науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик.

5. Навчання, викладання і наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності Інституту.

6. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

7. Інститут залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

8. Замовники освітніх послуг безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми (протоколи засідань кафедр, Вченої ради тощо).

3.13. Зміст програми ПК та розподіл годин за видами діяльності

Зміст програми ПК та розподіл годин за видами діяльності

Варіативний складник програми	Загальна кількість годин	Обсяг аудиторних год	Обсяг самостійної роботи (год.)
Модуль 1. Сучасні підходи до виховної роботи зі здобувачами П)ПТ)О в умовах воєнного стану	15	12	3
Модуль 2. Профілактика негативних соціально-педагогічних явищ в освітньому середовищі ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану	15	10	5
Усього	30	29	1

3.14. Контрольні заходи

Самоконтроль призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) Програми підвищення кваліфікації. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного

модуля передбачаються завдання для самоконтролю.

Оцінка результатів навчання за Програмою підвищення кваліфікації визначається як *зараховано / не зараховано*. За умови успішного завершення навчання, педагогічний працівник отримує *Свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка* (із зазначенням обсягу годин – 30 год. /1 ЄКТС та розвинутих/набутих компетентностей).

Назва модуля	Години / кредити ЄКТС	Розвиток ключових, інтегрованих, загальнопрофесійних і фахових компетентностей
Модуль 1. Сучасні підходи до виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану	15/0,5	знання сучасних підходів до виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О; уміння застосовувати інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О, в т. ч. національно-патріотичного виховання; психологічна, андрагогічна, конфліктологічна, ціннісно-світоглядна, комунікативно-ситуативна
Модуль 2. Профілактика негативних соціально-педагогічних явищ в освітньому середовищі ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану	15/0,5	знання форм, методів та заходів формування світогляду здобувачів П(ПТ)О; уміння застосовувати техніки превентивного виховання здобувачів П(ПТ)О, в т. ч. тренінгові.

3.15. Документ, що видається за результатами ПК

Видається за результатами ПК.
Технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку визначено Інститутом.
Документ містить:

- повне найменування суб'єкта;
- тему (напряму, найменування), обсяг у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- ПІБ особи, яка підвищила кваліфікацію;
- опис досягнутих результатів навчання;
- дату видачі та обліковий запис документа;
- найменування посади, прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені Інституту

IV. ПРОГРАМА КУРСУ

4.1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

навчання та підвищення кваліфікації за освітньо-професійною програмою
«Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної
(професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану»

Назва модулів	Кількість кредитів ЄКТС	Загальна кількість годин	Кількість годин						Підсумкова атестація
			Аудиторні години				Семінари-практикуми	Самостійна робота	Комплексний залік
			Лекції	Семінарські заняття	Тематична дискусія	Спецкурси			
Модуль 1. Сучасні підходи до виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в умовах воєнного стану									
ЗМ 1.1 Інноваційні технології виховної роботи із здобувачами ЗП(ПТ)О		5	4	2				1	2
ЗМ 1.2 Особливості національно-патріотичного виховання здобувачів ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану		4	4		4				
ЗМ 1.2 Використання тренінгових виховних технологій в роботі із здобувачами ЗП(ПТ)О		3	2	2				1	
ЗМ 1.2 Використання тренінгових виховних технологій в роботі із здобувачами ЗП(ПТ)О		3	2		2			1	
Разом за Модулем 1	0,5	15	12	4	6			3	2
Модуль 2. Профілактика негативних соціально-педагогічних явищ в освітньому середовищі ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану									
ЗМ 2.1 Технології превентивного виховання в ЗП(ПТ)О		3	2	2				1	
ЗМ 2.2 Виховна робота в контексті формування світогляду здобувачів ЗП(ПТ)О		9	6			6		3	
ЗМ 2.3 Технології превентивного виховання в ЗП(ПТ)О		3	2		2			1	
Разом за Модулем 2	0,5	15	10	2	2	6		5	

	Всього	1	30	22	6	8	6	8	2
--	---------------	----------	-----------	-----------	----------	----------	----------	----------	----------

4.2. ПРОГРАМА

навчання та підвищення кваліфікації за програмою
«Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної
(професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану»

МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ЗП(ПТ)О ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ЗМ 1.1. Інноваційні технології виховної роботи із здобувачами ЗП(ПТ)О

Поняття інноваційних технологій виховної роботи.
Проектні технології у виховній роботі зі здобувачами П(ПТ)О.
Технології розвивального виховання у ЗП(ПТ)О.
Ігрові технології у виховній роботі ЗП(ПТ)О.

ЗМ 1.2. Особливості національно-патріотичного виховання здобувачів ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану

Мета, завдання та принципи національно-патріотичного виховання
здобувачів П(ПТ)О в умовах воєнного часу.

Нормативно-правова база національно-патріотичного виховання
здобувачів П(ПТ)О.

Форми національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О.
Методи національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О.
Заходи національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О.

ЗМ 1.3. Використання тренінгових виховних технологій в роботі із здобувачами ЗП(ПТ)О

Мета, завдання та принципи тренінгових технологій виховання здобувачів
П(ПТ)О.

Методи тренінгових технологій виховання здобувачів П(ПТ)О.
Тренінгові технології виховання різних категорій здобувачів П(ПТ)О.

ЛІТЕРАТУРА ДО МОДУЛЮ 1.

Основні ресурси

1. Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти
України: наказ МОН України № 509 від 22.05.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text>

2. Бех І. Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія.

Київ – Чернівці : «Букрек», 2018. 320 с.

3. Бех І. Д., Чорна К. І. Національна ідея в становленні громадянина-патріота України : програмно-виховний контекст : програма. Київ : Інститут проблем виховання НАПН України, 2015. 44 с.

4. Бондаренко Н. В., Косянчук С. В. Національно-патріотичне виховання у контексті сучасних викликів : методичні рекомендації. Київ : Фенікс, 2022. 64 с.

5. Гриньова М.В., Коберник О.М., Малаканова Л.В, Сорокіна Г.Ю. Основи сучасного виховання : навчальний посібник. Полтава : ПП «Астрая», 2015. 345 с.

6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 3-тє видання, виправлене. 2015. 304 с.

7. Дубасенюк О.А. Теорія і практика професійної виховної діяльності педагога: монографія О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2015. 367 с.

8. Педагогічні технології: теорія та практика / За ред. М. В. Гриньової. Полтава, 2012. 232 с.

9. Сидоренко В. В. Селф-коучинг (самонаставництво) як технологія професійного розвитку педагога Нової української школи: спецкурс. Київ : ДУ «НМЦ «Агроосвіта», 2020. 94 с.

10. Сидоренко В. В. Розвиток педагогічного акме професіогенезу в умовах формальної і неформальної післядипломної освіти / Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти: монографія / керівн. авт. кол. Н. В. Гузій. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 121 с.

11. Сойчук Р. Л. Виховання національного самоствердження в учнівській молоді : монографія. Рівне : О. Зень, 2016. 415 с.

12. Торба Н. Г. Тренінг в роботі сучасного педагога ПНЗ : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2016. 150 с.

13. Харагірло В. Є. Інноваційна діяльність педагогів професійно-технічних навчальних закладів : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2015. 146 с.

14. Харагірло В. Є. Національне виховання здобувачів освіти на сучасному етапі : Навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2020. 92 с.

Додаткові ресурси

1. Військово-патріотичне виховання учнів у позакласній роботі : посіб. / уклад. М. Зубалій, В. Івашковський, О. Остапенко та інші. Київ : ПАЛИВОДА А. В., 2016. 232 с.

2. Загірняк М. В., Поясок Т. Б. Медіапедагогіка : навчальний посібник. Харків : «ДРУКАРНЯ МАДРИД», 2015. 232 с.

3. Остапенко О. І., Тимчик М. В., Зубалій М. Д. та інші. Військово-патріотичне виховання учнів в умовах ідейно-світоглядної конфронтації: навчально-методичний посібник. Київ, 2022. 165 с.

4. Шаповалов Б. Б., Діхтяренко З. М. Методичний інструментарій формування у старшокласників готовності до захисту Вітчизни: метод. посіб. Кропивницький : Імекс-ЛТД. 2019. 143 с.

МОДУЛЬ 2. ПРОФІЛАКТИКА НЕГАТИВНИХ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЯВИЩ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗП(ПТ)О В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ЗМ 2.1. Технології превентивного виховання в ЗП(ПТ)О

Поняття та особливості превентивного виховання в ЗП(ПТ)О.

Напрями та форми превентивного виховання в ЗП(ПТ)О.

Методи превентивного виховання в ЗП(ПТ)О.

Особливості фізкультурно-оздоровчого виховання здобувачів П(ПТ)О.

Заходи правового виховання здобувачів П(ПТ)О.

Технології морально-етичного виховання здобувачів П(ПТ)О.

ЗМ 2.2. Виховна робота в контексті формування світогляду здобувачів ЗП(ПТ)О

Сутність виховного процесу в ЗП(ПТ)О.

Принципи системи виховання в сучасному ЗП(ПТ)О.

Становлення особистості здобувачів П(ПТ)О.

Суть формування світогляду здобувачів П(ПТ)О, його види та функції.

Основні шляхи та засоби формування світогляду здобувачів П(ПТ)О.

Критерії сформованості світогляду здобувачів П(ПТ)О в процесі виховної роботи.

ЛІТЕРАТУРА ДО МОДУЛЯ 2.

Основні ресурси

1. Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України: наказ МОН України № 509 від 22.05.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text>

2. Пахомов І.В. Правове виховання здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2024. 123 с.

3. Пахомов І.В. Формування моральних цінностей здобувачів

професійної (професійно-технічної) освіти : тренінгова програма. Біла Церква : БІНПО, 2023. 113 с.

4. Рибалка В. В. Психологія розвитку особистісної готовності педагогів до професійної діяльності: методичні рекомендації. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2023. 160 с.

5. Сидоренко В. В. Селф-коучинг (самонаставництво) як технологія професійного розвитку педагога Нової української школи: спецкурс. Київ : ДУ «НМЦ «Агроосвіта», 2020. 94 с.

6. Сидоренко В. В. Розвиток педагогічного акмепрофесіогенезу в умовах формальної і неформальної післядипломної освіти / Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти: монографія / керівн. авт. кол. Н. В. Гузій. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 121 с.

7. Торба Н. Г. Психологічні аспекти творчого підходу в роботі педагога сучасної професійної школи. Біла Церква : БІНПО, 2020. 120 с.

8. Харагірло В. Є. Психолого-педагогічні аспекти корекційної роботи з підлітками девіантної поведінки : навчально-методичний посібник. Вид. друге, доповн. Біла Церква : БІНПО, 2020. 181 с.

9. Харагірло В. Є. Превентивне виховання учнів ПНЗ в контексті сучасної інноватики: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО. 2016. 93 с.

Додаткові ресурси

1. Вокер Н. Чому виникають конфлікти. Харків: Віват, 2018. 80 с.

2. Гусєва К., Проценко Д. Як, коли, де працює діалог? : Практичний посібник. Київ, 2019. 52 с.

3. Вовк М. П., Сотська Г. І., Філіпчук Н. О. та інші. Технології професійного розвитку педагогів в умовах формальної і неформальної освіти. Київ: Талком. 2019. 212 с.

4. Лукіянчук А. М. Мотивація професійної діяльності педагогічних працівників. Біла Церква : БІНПО, 2020. 46 с.

V. БАЗОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ/НАБУВАЮТЬСЯ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Ключові компетентності		
5.1.	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів педагогіки і психології на практиці. У контексті виховної роботи охоплює широкий спектр навичок, знань та вмінь, необхідних для успішного застосування її інноваційних технологій до здобувачів П(ПТ)О.
5.2.	Загальні компетентності <i>Освітологічна</i>	Здатність інтегрувати знання із сучасної філософії, соціології освіти, освітньої політики й економіки, освіти, педагогіки, вікової та педагогічної психології, психології особистості, андрагогіки, фізіології та медицини в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах людиноцентризму, демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.

5.3. Фахові компетентності

психологічна компетентність – володіння знаннями вікової та педагогічної психології, психології розвитку особистості; знаннями фізіологічних особливостей здобувачів освіти певних вікових категорій; особливостей онтогенезу, психолого-фізіологічних особливостей різних категорій учасників освітнього процесу;

педагогічна компетентність – володіння знаннями педагогіки виховної роботи; особливостей здобувачів П(ПТ)О певних категорій;

андрагогічна компетентність – уміння визначати освітні потреби і запити, урахувувати особливості мотивації, процесу навчання, застосовувати технології модерації, фасилітації, супервізії, визначати результати навчання, спонукати до рефлексії. Ця компетентність також включає в себе розуміння психологічних аспектів навчання дорослих; знання про сучасні тенденції в освіті; уміння працювати з дорослими;

конфліктологічна компетентність – здатність розуміти, аналізувати та вирішувати конфлікти в освітньому середовищі, знання та навички управління конфліктами, вміння спілкуватися та слухати, розвиток емпатії та вміння шукати компроміси; здатність працювати з різними типами конфліктів та використовувати відповідні стратегії врегулювання;

ціннісно-світоглядна компетентність – здатність розуміти власні цінності, приймати світоглядні погляди, інтегрувати їх у власне життя та спілкування з іншими; усвідомлення основних життєвих цінностей, розуміння різниці в цінностях інших людей, вміння взаємодіяти з ними на основі взаємоповаги та толерантності;

комунікативно-ситуативна компетентність – здатність ефективно взаємодіяти з іншими людьми в різних ситуаціях і контекстах; уміння використовувати мовні засоби відповідно до ситуації, розуміти невербальні сигнали співрозмовників, бути

чутливим до культурних та соціальних відмінностей;
уміння застосовувати стратегії та індивідуальний підхід для застосування інноваційних виховних технологій у період воєнного стану – здатність до застосування інноваційних виховних технологій та індивідуальний підхід до різних категорій здобувачів П(ПТ)О, у тому числі у період воєнного стану; здатність до вибору оптимальних прийомів, методів та форм виховної роботи з ними; уміння реалізовувати принципи командного підходу для забезпечення ефективної діяльності команди психолого-педагогічного супроводу здобувачів П(ПТ)О.

VI. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Програмні результати навчання		
6.1.	Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none"> - поняття інноваційних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О; - особливостей планування, організації та впровадження інноваційних технологій виховної роботи з різними категоріями здобувачів П(ПТ)О; - принципів, методики, особливостей національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О в умовах воєнного стану; - методів та практик тренінгових технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О; - напрямів, форм та методів превентивного виховання здобувачів П(ПТ)О; - особливості формування та розвитку позитивного світогляду здобувачів П(ПТ)О.
6.2.	Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати планування, організацію та впровадження інноваційних технологій виховної роботи з різними категоріями здобувачів П(ПТ)О; - застосовувати інноваційні технології національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О в умовах воєнного стану; - впроваджувати тренінгові технології виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О в практику роботи ЗП(ПТ)О; - проводити інноваційні заходи превентивного виховання здобувачів П(ПТ)О; - розвивати позитивний світогляд здобувачів П(ПТ)О, заснований на загальнолюдських гуманістичних цінностях.
6.3.	Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> - морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, емпатія, повага до життя, повага до себе та інших людей); - соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, повага до закону, солідарність, відповідальність); - людиноцентризм, цінність особистості; - готовність до змін, гнучкість, постійний

	професійний розвиток; - просування демократичних цінностей у освітній процес; - рефлексія власної професійної діяльності.

Ключові слова

Учасники освітнього процесу, освітнє середовище, педагогічні працівники ЗП(ПТ)О, здобувачі П(ПТ)О, виховна робота, інноваційні технології, превентивне виховання, національно-патріотичне виховання, тренінгові технології

VII. АКАДЕМІЧНІ, ПРОФЕСІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПАНУВАННЯ ПРОГРАМИ

Академічні можливості для підвищення кваліфікації надають замовникам освітніх послуг можливість індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням власних професійних можливостей та здібностей, що дозволяє здобути визначені результати навчання. Програма підвищення кваліфікації орієнтується на соціокультурні та освітні виклики, що забезпечує практичну спрямованість змісту програми. Аналіз професійно-кваліфікаційних характеристик та посадових інструкцій педагогічних працівників закладів освіти забезпечує досягнення цієї мети.

Програма підвищення кваліфікації має **практичну спрямованість**, орієнтовану на соціокультурні та освітні виклики. Це дозволяє педагогам в закладах освіти ефективно виконувати свої посадові обов'язки.

Кінцевий результат програми – це мотивовані та активні педагоги, які прагнуть до постійного професійного розвитку, самореалізації та кар'єрного зростання. Програма сприяє розвитку цілісної особистості, здатної вибирати свій індивідуальний навчальний шлях та розвиватися через формальну, неформальну та інформальну освіту, професійну кар'єру та громадське життя. Програма сприяє формуванню ключових компетенцій, необхідних у сучасному світі, таких як комунікаційні, лідерські, творчі, критичного мислення та роботи в команді. У результаті слухачі курсів отримують нові знання, навички та досвід, що допоможе їм стати більш конкурентоспроможними на ринку праці та досягати більших успіхів у своїй діяльності. В цілому, кінцевий результат програми полягає в тому, що педагоги стають більш компетентними, мотивованими та готовими до самостійного розвитку та досягнення своїх цілей.

Опанування програми «Інноваційні технології виховної роботи зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану» може мати наступні академічні та професійні можливості та результати:

Академічні можливості:

- отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації;
- розвиток навичок самостійного навчання та організації освітнього процесу відповідно до вимог сучасної освіти;
- збагачення свого професійного досвіду та підвищення свого статусу як фахівця.

Професійні можливості:

- підвищення рівня компетентності в сфері інноваційних технологій виховної роботи;
- розвиток умінь застосування інноваційних технологій виховної роботи

в умовах воєнного стану;

- дотримання вимог щодо організації національно-патріотичного та превентивного виховання здобувачів П(ПТ)О;
- прогнозувати та організовувати командну діяльність педагогічних працівників ЗП(ПТ)О з метою ефективного виховного впливу на здобувачів П(ПТ)О;
- розробляти ефективні стратегії власного професійно-психологічного розвитку.

VIII. ФОРМИ, ТЕХНОЛОГІЇ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Сучасні форми, технології та методи навчання дозволяють забезпечити ефективність навчального процесу та максимально розвинути потенціал слухачів курсів.

Форми організації освітнього процесу за вибором професорсько-викладацького складу: лекція, семінарське заняття, тематична дискусія, самостійна робота; дистанційна лекція, відеолекція, вебінар, дистанційне консультування, відеоконференція, чат-заняття, форум, Інтернет-заняття тощо.

Технології навчання: інтерактивні, адаптивні, акмеологічні практикуми, аналіз ситуацій або case-метод, тренінги, ігротехнології професійного розвитку, зокрема імітаційні, ділові, організаційно-діяльнісні, рольові, ситуаційно-рольові, практичні і семінарські заняття, тематичні дискусії та ін.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу, використання цифрових технологій, дослідницький метод тощо.

Методи оцінювання: участь в інформаційному, практичному й контрольному блоках програми.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально- і науково-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, електронна бібліотека, методичні рекомендації тощо.

Форми роботи викладача:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд освітнього матеріалу змістових модулів на лекціях, інтерактивних, актуалізованих лекціях та тренінгових, семінарських, тематичних заняттях, тематичних зустрічах, Інтернет-заняттях;

- консультування слухачів;

- організація і проведення заліку.

Форми роботи слухача:

- проведення поточного самодіагностування для виявлення рівня професійної компетентності, набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;

- опрацювання навчального матеріалу на основі комплексу навчально-методичних матеріалів, додаткової електронної бібліотеки, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;

- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота з електронною поштою через веб-інтерфейс, отримання пошти, створення і відправка листів, робота з відкритою мережею);

- участь слухача курсів в Інтернет-заняттях, Інтернет-консультаціях.

ІХ. ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА

Питання для самоконтролю до ЗМ 1.1

1. Назвіть основні інноваційні технології виховної роботи.
2. В чому полягає сутність проєктних технологій виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О?
3. Які основні особливості розвивального виховання у ЗП(ПТ)О?
4. Які ігрові технології виховної роботи застосовуються у ЗП(ПТ)О?

Питання для самоконтролю до ЗМ 1.2

1. Яка основна мета, завдання та принципи національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О в умовах воєнного стану?
2. Які основні нормативно-правові документи регламентують національно-патріотичне виховання здобувачів П(ПТ)О?
3. Які форми національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О є найбільш ефективними?
4. Які методи національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О застосовуються у вашому ЗП(ПТ)О?
5. Які заходи національно-патріотичного виховання здобувачів П(ПТ)О найбільш актуальні у воєнний час?

Питання для самоконтролю до ЗМ 1.3.

1. Які тренінгові технології виховної роботи зі здобувачами П(ПТ)О застосовуються у вашому ЗП(ПТ)О?
2. Які особливості рольової та ділової гри у ЗП(ПТ)О?
3. Як застосовується метод мозкового штурму при проведенні тренінгу зі здобувачами П(ПТ)О?
4. В чому полягають особливості методу роботи в групах?
5. Які тренінгові вправи найбільш ефективні при роботі зі здобувачами П(ПТ)О?
6. Як правильно організувати дискусію здобувачів П(ПТ)О?

Питання для самоконтролю до ЗМ 2.1

1. Які основні особливості превентивного виховання в ЗП(ПТ)О?
2. Які напрями та форми превентивного виховання застосовуються у вашому ЗП(ПТ)О?
3. Які методи превентивного виховання найбільш ефективні в ЗП(ПТ)О?
4. Які особливості фізкультурно-оздоровчого виховання здобувачів П(ПТ)О?

5. Які заходи правового виховання здобувачів П(ПТ)О найбільш сприяють формуванню їх правосвідомості?

6. Як технології морально-етичного виховання здобувачів П(ПТ)О найбільше формують їх моральну свідомість?

Питання для самоконтролю до ЗМ 2.2

1. В чому полягає сутність виховного процесу в ЗП(ПТ)О?

2. Назвіть основні принципи системи виховання в сучасному ЗП(ПТ)О.

3. В чому полягає суть формування світогляду здобувачів П(ПТ)О, його види та функції?

4. Які основні шляхи та засоби формування світогляду здобувачів П(ПТ)О застосовуються у вашому ЗП(ПТ)О?

5. Назвіть основні критерії сформованості світогляду здобувачів П(ПТ)О в процесі виховної роботи з ними.

Х. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

Військово-патріотичне виховання - складова частина національно-патріотичного виховання, яке орієнтоване на формування у зростаючої особистості готовності до захисту Вітчизни, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України, як особливому виді державної служби.

Військово-шефська робота - встановлення та підтримання зв'язків ЗП(ПТ)О з військовими частинами, закладами вищої військової освіти, громадськими військово-патріотичними організаціями з метою проведення спільних заходів з військово-патріотичного виховання молоді, виховання у неї громадянських почуттів та якостей.

Виховна технологія – спосіб діяльності, взаємодія суб'єкта з об'єктом, комплекс засобів діяльності вихователя як суб'єкта виховного процесу, що спрямований на досягнення виховної мети та вдосконалення педагогічної діяльності.

Диспут – активна форма превентивного виховання, зацікавлена розмова, суперечка, учасники якої бажають глибше розібратись у проблемах та питаннях, що обговорюються. На ньому можливі зіткнення різних, часто протилежних, точок зору. Пошук істини йде шляхом вільного обміну думками між його учасниками.

Діяльнісно-практичні заходи національно-патріотичного виховання – заходи, учасники яких в процесі активної діяльності формують відповідні навички (творчі групи, екскурсії, свята, огляди-конкурси, олімпіади).

Державна цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання – нормативний документ, затверджений постановою Кабінету міністрів України від 30.06.2021 р. № 673, який визначає шляхи удосконалення та розвитку цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання в Україні.

Дитячо-юнацька військово-патріотична гра – системна форма позакласної роботи з військово-патріотичного та морально-етичного виховання учнівської молоді, мета якої полягає у формуванні патріотичної свідомості шляхом спортивно-оздоровчих та інших заходів («Джура», «Сокіл», «Хортинг-патріот» тощо).

Інформаційно-масові заходи національно-патріотичного виховання – заходи, які дозволяють інформувати одночасно значну кількість людей (дискусії, диспути, конференції, вікторини, вечори, подорожі до джерел рідної культури, історії держави).

Інтерактивні заходи національно-патріотичного виховання – заходи, учасники яких можуть взаємодіяти не лише з організаторами, але й один з одним (фестивалі, гуртки).

Індивідуальні заходи національно-патріотичного виховання – заходи, учасники яких отримують і виконують індивідуальні завдання відповідно до їх

індивідуальних інтересів та здібностей (доручення, творчі завдання, конкурси дослідницьких робіт).

Концепція національно-патріотичного виховання – нормативний документ, затверджений Указом президента України від 25.10.2002 року № 948/2002 та наказом МОН України від 06.06.2022 № 527, який визначає її мету та завдання, принципи та шляхи реалізації, очікувані результати впровадження, індикатори ефективності,

Методи превентивного виховання – сукупність прийомів, які застосовуються у процесі превентивного виховання здобувачів П(ПТ)О.

Методи формування свідомості здобувачів П(ПТ)О – сукупність прийомів, які позитивно впливають на переконання, цінності, світогляд здобувачів П(ПТ)О: переконання, приклад, психолого-педагогічний вибух.

Методи формування позитивної поведінки здобувачів П(ПТ)О – сукупність прийомів, які позитивно впливають на поведінку здобувачів П(ПТ)О: вправа, доручення, вимога, контроль.

Методи мотивації та стимулювання позитивної поведінки здобувачів П(ПТ)О – сукупність прийомів, які мотивують та стимулюють здобувачів П(ПТ)О до позитивної поведінки: заохочення, покарання, довіра, критика.

Методи виявлення результатів виховного впливу на здобувачів П(ПТ)О – сукупність прийомів, які виявляють ступінь ефективності виховного впливу на здобувачів П(ПТ)О: спостереження, аналіз документації, аналіз поведінки, бесіда, інтерв'ювання.

Морально-етичне виховання здобувачів П(ПТ)О – напрям превентивного виховання, який має на меті формування зрілої просоціальної моралі здобувачів П(ПТ)О, яка проявляється у коректній поведінці: бесіди на морально-етичну тематику, перегляд та обговорення відео, диспути тощо.

Патріотизм – це особливе, тобто безумовне і високосмислове почуття-цінність, яке характеризує ставлення особистості до народу, батьківщини, держави та до самої себе.

Патріотичне виховання учнівської молоді – це комплексна, системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади, громадських організацій, сім'ї, школи, інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави.

Правове виховання здобувачів П(ПТ)О – напрям превентивного виховання, який має на меті формування зрілої правосвідомості здобувачів П(ПТ)О, яка проявляється у правослухняній поведінці: бесіди на правову тематику, диспути, зустрічі з правоохоронцями тощо.

Превентивне виховання – організована діяльність, яка забезпечує теоретичну та практичну реалізацію заходів, спрямованих на запобігання та подолання відхилень у поведінці здобувачів П(ПТ)О, розвитку різних проявів

асоціальних, аморальних вчинків: правопорушень (схильності до агресій, крадіжок, обману й інших вад) взаємодії.

Система превентивного виховання – керована діяльність, яка забезпечує теоретичну і практичну реалізацію заходів превентивного характеру, спрямованих на попередження, подолання відхилень у поведінці здобувачів П(ПТ)О і запобігання розвитку різних форм їхньої асоціальної, аморальної поведінки.

Стратегія національно-патріотичного виховання – нормативний документ, затверджений Указом Президента України від 18.05.2019 року № 286/2019, який визначає пріоритети та основних напрями національно-патріотичного виховання, розвитку відповідних інститутів держави і суспільства, забезпечення змістового наповнення національно-патріотичного виховання молоді.

Технологія превентивного виховання – це система заходів, які мають носити попереджувачий, випереджувачий, запобіжний характер і бути спрямовані, насамперед, на вдосконалення способу життя учнів, обрання ними правильної соціальної орієнтації.

Фізкультурно-оздоровче виховання здобувачів П(ПТ)О – напрям превентивного виховання, який має на меті залучення здобувачів П(ПТ)О до спортивної діяльності та мотивація їх до здорового способу життя: спортивні змагання, тренінгу та бесіди про здоровий спосіб життя тощо.